

รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

Models and Strategies for Creative District Management of Phetchaburi Province in the Context of Thailand 4.0

ลภัสรา สหสพาศน์ (Lapassarada Sahatsapas)^{*}

นรินทร์ สังข์รักษา (Narin Sungraksa)^{**}

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการวิจัยเชิงนโยบาย วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาสภาพการณ์และความต้องการของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี 2) ศึกษาแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี 3) ศึกษากลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี 4) นำเสนอและรับรองรูปแบบและกลยุทธ์ โดยการประชุมเชิงนโยบายในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เก็บข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 30 คน และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบร่างยุทธศาสตร์จำนวน 17 คน ใช้วิธี EDR (Ethnographic Delphi Future Research) การสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อหารูปแบบและกลยุทธ์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพร่วมกับเทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตแบบ EDR โดยการวิเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และการประชุมเชิงนโยบายกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

ผลการวิจัยพบว่า 1. จังหวัดเพชรบุรีมีศักยภาพที่โดดเด่นในด้านการท่องเที่ยวและด้านเกษตรกรรม ส่วนด้านสังคม แม้จังหวัดเพชรบุรีจะมีทุนทางสังคมสูง เช่น ภูมิปัญญา วัฒนธรรม แต่กลับพบปัญหาด้านความมั่นคง ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบปัญหามลพิษจากอุตสาหกรรมในพื้นที่และปัญหาการบริหารจัดการน้ำ 2. รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ควรประกอบด้วย กลยุทธ์ที่ 1) สร้างรูปแบบในการพัฒนาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาเชิงเศรษฐกิจบนพื้นฐานอัตลักษณ์และอารยธรรมสู่การเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ กลยุทธ์ที่ 2) การใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และกลยุทธ์ที่ 3) ขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ซึ่งรูปแบบและกลยุทธ์ทั้งหมดได้ผ่านมติในที่ประชุมเชิงนโยบายจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

^{*} สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร E-mail: Lkomutpong@gmail.com

Management, Faculty of Management Science, Silpakorn University, E-mail: Lkomutpong@gmail.com

^{**} รองศาสตราจารย์ ดร. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร E-mail: narin_324349@yahoo.co.th

Associate Professor, Ph.D., Faculty of Management Science, Silpakorn University

E-mail: narin_324349@yahoo.co.th

คำสำคัญ: รูปแบบและกลยุทธ์, การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์, สังคมประเทศไทย 4.0, จังหวัดเพชรบุรี

Abstract

This research is R&D and policy research. This research is aimed to 1) study the situation and needs of creative district management in Phetchaburi 2) study the model of creative district management in Phetchaburi 3) study the strategy of creative district management in Phetchaburi 4) present and certify the model and strategy in the policy meeting on creative district management in Phetchaburi. Data is collected from 30 in-depth interviewers and 17 draft review strategic experts. EDFR and in-depth interview were used to conclude the models and strategies. Data is collected by qualitative research and EDFR (Ethnographic Delphi Future Research). The researcher analyzes document, related research, seminar and policy meeting with stakeholders in Phetchaburi creative district management in the context of Thailand 4.0.

It is revealed that 1. There are distinct potential aspects in Phetchaburi in terms of tourism and agriculture. Although there is a high level of social capital such as knowledge, culture in Phetchaburi, there is a lack of social security. Pollution problems from industry and water management still exist in environmental aspect. 2. Models and strategies for creative district management in Phetchaburi in the context of the Thailand 4.0 should consist of; 1) create a model for the development of culture and economic wisdom on the basis of identity and civilization as a creative district. 2) Utilize creative district management in Phetchaburi. 3) Drive creative district management in Phetchaburi to be a role model of creative economy. According to policy meeting from stakeholders, all models and strategies are approved in consensus.

Keywords: Model/ Strategies, Creative District Management, Thailand 4.0, Phetchaburi Province

บทนำ

ประเทศไทยมีการปรับเปลี่ยนโมเดลเศรษฐกิจ โดยเริ่มจากประเทศไทย 1.0 ที่เน้นภาคเกษตรกรรม ไปสู่ประเทศไทย 2.0 ที่เน้นอุตสาหกรรมเบา โดยใช้ประโยชน์จากค่าจ้างแรงงานราคาถูกและทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มุ่งเน้นการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าเป็นสำคัญ จากนั้นประเทศไทยได้ก้าวสู่ประเทศไทย 3.0 ในปัจจุบัน ที่เน้นอุตสาหกรรมที่มีความซับซ้อนมากขึ้น โดยดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อให้ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตเพื่อส่งออกไปตลาดโลก ภายใต้ประเทศไทย 3.0 นั้น แม้จะทำให้ประเทศไทยมีเศรษฐกิจที่เติบโตเพิ่มขึ้นแต่ก็ต้องเผชิญกับกับดักประเทศรายได้ปานกลาง ความเหลื่อมล้ำของความมั่งคั่ง และความไม่สมดุลในการพัฒนา ในการก้าวข้ามไปสู่ประเทศไทย 4.0 (กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา, 2559)

บริบทสังคมประเทศไทย 4.0 เป็นโมเดลเศรษฐกิจที่จะนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นจาก 3 กับดักดังกล่าว พร้อมๆ กับเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่ประเทศในโลกรุ่นใหม่ที่มีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน ในบริบทของการปฏิวัติอุตสาหกรรมยุคที่ 4 อย่างเป็นรูปธรรม ตามแนวทางที่แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2559) ได้วางไว้ ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน ควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลก ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยขับเคลื่อนผ่านกลไกประชารัฐ ประเทศไทย 4.0 กำหนดเป้าหมายครอบคลุมใน 4 มิติ (กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา, 2559) คือ ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ เป็นระบบเศรษฐกิจที่เน้นการสร้างมูลค่า ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ ความอยู่ดีมีสุขทางสังคม การยกระดับคุณภาพมนุษย์ ด้วยการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษที่ 21 ควบคู่ไปกับการเป็นคนไทย 4.0 ในโลกรุ่นใหม่ และการรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมเป็นสังคมที่น่าอยู่ มีระบบเศรษฐกิจที่สามารถปรับสภาพตามภูมิอากาศควบคู่ไปกับการเป็นสังคมคาร์บอนต่ำอย่างเต็มรูปแบบหนึ่งในมิติที่สำคัญของประเทศไทย 4.0 คือ ระบบเศรษฐกิจที่เน้นการสร้างมูลค่า ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ประเทศไทยกำลังอยู่ในขั้นตอนของการนำมาประยุกต์ใช้ เพื่อกำหนดแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ในการพัฒนาประเทศ ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม แม้จะได้รับการยอมรับผ่านกระบวนการเรียนรู้และประสบการณ์ความสำเร็จที่ผ่านมาในหลายประเทศ ซึ่งได้มีการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการใช้องค์ความรู้ การศึกษา การสร้างสรรค์และการใช้ทรัพย์สินทางปัญญา ที่เชื่อมโยงกับพื้นฐานทางวัฒนธรรม การส่งเสริมความรู้ของสังคม เทคโนโลยีและนวัตกรรม ว่าเป็นหนทางใหม่ของการพัฒนาที่จะสามารถนำมาซึ่งการเติบโตทางเศรษฐกิจและความมั่งคั่งของมูลค่าเพิ่ม ภายใต้บริบททางเศรษฐกิจในปัจจุบัน (พิริยะ ผลพิรุฬห์, 2556)

John Hawkins (2001) นักวิชาการด้านความคิดสร้างสรรค์ชาวอังกฤษ ได้กล่าวไว้ว่า “ความคิดสร้างสรรค์ต้องสะท้อนได้ถึงความแตกต่าง ความไม่แน่นอน การเรียนรู้ใหม่ๆ ความเป็นเครือข่าย การเข้าถึงได้ ความซับซ้อน ความร่วมมือ กระทั่งทัศนคติและจิตใจ ซึ่งตรงกันข้ามกับความมีเอกลักษณ์ตายตัว ความแน่นอน การศึกษาอย่างเป็นแบบแผน ความมีลำดับขั้น การควบคุม ความเรียบง่าย การแข่งขัน กระทั่งความเป็นเปลือกนอก” ดังนั้นคนที่สร้างสรรค์ คือ คนที่คิดสิ่งใหม่ๆ สร้างความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นกว่าเก่าอย่างไม่ยึดติด สะท้อนความเป็นตัวตนของตัวเองได้ และยอมรับสิ่งที่แตกต่างจากผู้อื่น จากหลายคนเป็นกลุ่ม หลายกลุ่มเป็นชุมชน และหลายชุมชนเป็นพื้นที่ จนเราอาจกล่าวได้ว่าพื้นที่สร้างสรรค์นั้น แท้จริงแล้วต้องเริ่มจากการมีคนสร้างสรรค์ก่อน ถึงจะพูดได้อย่างเต็มปากว่าพื้นที่แห่งนี้มีความสร้างสรรค์ (ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ, 2560)

ปัจจุบันการเติบโตของพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ คือ ดัชนีชี้วัดความสามารถในการแข่งขันและการเติบโตทางเศรษฐกิจ พลังของกลุ่มนักสร้างสรรค์สามารถเพิ่มมูลค่าและศักยภาพสินทรัพย์ท้องถิ่นให้กลายเป็นนวัตกรรมเชิงพาณิชย์ ที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจกระแสใหม่ ความคิดสร้างสรรค์จะยกระดับคุณภาพชีวิตของพื้นที่และเปลี่ยนพื้นที่ด้วยบรรยากาศสร้างสรรค์ เป็นพื้นที่ที่สำคัญทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศต่อไป อย่างไรก็ตาม ทุกพื้นที่สามารถมีพื้นที่สร้างสรรค์ของตนเองได้ เพราะทุกพื้นที่ล้วนมีอัตลักษณ์ความโดดเด่นที่แตกต่างกัน โมเดลกระบวนการออกแบบพื้นที่สร้างสรรค์อย่างมีส่วนร่วม จะเป็นแนวทางที่ใช้เริ่มต้นศึกษาและลงมือทำงานร่วมกัน ระหว่างชุมชน หน่วยงานรัฐและเอกชนในพื้นที่เพียงมองหาโอกาสและศักยภาพจากสินทรัพย์ท้องถิ่นขับเคลื่อนขีดความสามารถในการสร้างสรรค์พื้นที่ให้เข้มแข็ง ทั้งนี้ต้องตระหนักถึงกรอบงบประมาณ ระยะเวลา และบริบทแวดล้อมของแต่ละพื้นที่ที่แตกต่างกันออกไป เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและยกระดับคุณภาพชีวิตในพื้นที่ของตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

พื้นที่สร้างสรรค์ไม่ใช่เรื่องของการปรับปรุงภูมิทัศน์ หรือการพัฒนาพื้นที่ในเชิงการท่องเที่ยวเพียงด้านเดียวเท่านั้น แต่เป็นพื้นที่และสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมจากความคิดสร้างสรรค์ เป็นแหล่งรวมนักคิดและผู้ประกอบการสร้างสรรค์จากทั้งในและต่างประเทศ สร้างรายได้ให้แก่กลุ่มคนในพื้นที่นั้นๆ รวมถึงการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันให้กับเศรษฐกิจของเมือง คนและวัฒนธรรมท้องถิ่นมีส่วนร่วมสำคัญที่ทำให้เมืองเป็นพื้นที่ของความคิดสร้างสรรค์และทำให้เกิดพลวัตขึ้นในสังคมเมือง ดังนั้นความเป็นท้องถิ่นที่สื่อสารออกมาทางศิลปะในรูปแบบต่างๆ และกิจกรรมทางวัฒนธรรมซึ่งถือเป็นทรัพยากรสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญที่ทำให้ความเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ของแต่ละท้องถิ่นมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่แตกต่างกันไป Charles Landry (1995) การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ถือเป็นต้นแบบของความเจริญทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ตอบโจทย์ความต้องการทางกายภาพ จิตใจ เศรษฐกิจ สังคม โดยผ่านการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกับชุมชน โดยใช้องค์ความรู้เรื่องการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ในการค้นหาปัญหาและแนวทางแก้ไขที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน รวบรวมข้อมูล ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้ทุกคนได้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการออกแบบพื้นที่สร้างสรรค์อย่างมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง (Co-Create) อีกทั้งยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้พัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์อื่นๆ ทั่วประเทศได้ เพื่อให้เกิดพื้นที่สร้างสรรค์ที่เอื้อประโยชน์ในมิติต่างๆ ทั้งด้านธุรกิจ การออกแบบ และการจัดกิจกรรมของชุมชน ให้สามารถขับเคลื่อนมูลค่าทางสังคมและเศรษฐกิจแก่ชุมชนและพื้นที่โดยรอบได้ต่อไป การขับเคลื่อนเศรษฐกิจในแนวคิดใหม่ให้ความสนใจกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ คือ เมืองหรือย่านที่ยังเติบโตมีชีวิตชีวาอยู่ได้ ซึ่งเป็นดัชนีชี้วัดความสามารถในการแข่งขันและการเติบโตทางเศรษฐกิจ พลังของกลุ่มนักสร้างสรรค์สามารถเพิ่มมูลค่าและศักยภาพสินทรัพย์ท้องถิ่นให้กลายเป็นนวัตกรรมเชิงพาณิชย์ที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจกระแสใหม่ ความคิดสร้างสรรค์จะยกระดับคุณภาพชีวิตของเมืองด้วยบรรยากาศสร้างสรรค์ เป็นพื้นที่ที่สำคัญทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศต่อไป (พิตร แก้วลาย และทิพย์สุตา จันทร์แจ่มหล้า, 2559)

กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ได้พิจารณาคัดเลือกจังหวัดเพชรบุรี เป็น 1 ใน 10 จังหวัดเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ นำไปสู่การปฏิบัติเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมุ่งไปสู่การเป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจ

สร้างสรรค์อย่างสมบูรณ์ มีประเด็นสำคัญที่ถือเป็นจุดแข็งของจังหวัดเพชรบุรีที่ได้รับการคัดเลือกเป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ศักยภาพด้านทุนทางปัญญาที่เป็นปัจจัยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ 2) ศักยภาพของเมือง/ ชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ 3) ระบบการบริหารจัดการและการวางแผนเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน 4) การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder) ที่เป็นพลังขับเคลื่อนและพลังงานในการถ่ายทอดองค์ความรู้ในชุมชน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องนี้ เพราะที่ผ่านมายังไม่มีการจัดทำรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ของ จ.เพชรบุรีอย่างชัดเจน ขาดการพัฒนาเชื่อมโยงเพื่อจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ให้เป็นต้นแบบ ดังนั้นเพื่อเป็นแนวทางการเพิ่มแรงจูงใจและกระตุ้นให้เกิดพื้นที่สร้างสรรค์เพิ่มขึ้นในประเทศไทย จึงจำเป็นต้องกำหนดรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ให้ชัดเจน มีการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานหรือสิ่งอำนวยความสะดวก อีกทั้งหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบงานด้านการท่องเที่ยว ได้ทราบข้อมูลพื้นที่สร้างสรรค์ที่เป็นข้อมูลทางวิชาการ เพื่อใช้ในการกำหนดรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์อื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาสภาพการณ์และความต้องการของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0
- 2.2 เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0
- 2.3 เพื่อศึกษากลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0
- 2.4 เพื่อนำเสนอและรับรองรูปแบบและกลยุทธ์ โดยการประชุมข้อเสนอเชิงนโยบายในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินงานวิจัยเรื่องรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 เป็นการวิจัยเชิงนโยบาย ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์และความต้องการด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 มีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานด้านสภาพการณ์และความต้องการด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 โดยศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นกลุ่มที่ปฏิบัติงานที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 30 คน นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้วยเทคนิค SWOT Analysis และหาความสัมพันธ์ด้วยวิธี TOWS Matrix ได้ผลการศึกษาข้อมูลสภาพปัจจุบันและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 นำแบบวิเคราะห์เอกสารไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาภาษาและการวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษาที่ใช้และนำมาหาค่า IOC ของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC)

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์รูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 โดยนำข้อมูลสภาพการณ์และความต้องการของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีที่ได้มาจากขั้นตอนที่ 1 มาสังเคราะห์ร่างรูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

ขั้นตอนที่ 3 เป็นการร่างกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ผู้วิจัยได้ร่างกลยุทธ์ด้วยเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR จำนวน 2 รอบ ผู้ทรงคุณวุฒิ 17 ท่าน โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญทั้งจากภาครัฐ นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ ภาคเอกชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยได้ตอบรับแบบสอบถามกลับมาครบจำนวน 17 ท่าน ผู้วิจัยนำผลการตอบแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์หาค่าคำตอบที่ได้ทางสถิติ ปรับแก้ไขคำถามที่ไม่ชัดเจนให้ตรงประเด็นมากขึ้น และเพิ่มตำแหน่งของมัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) เพื่อพิจารณายืนยันการคงไว้ของคำตอบเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติและสรุปอภิปรายตามกระบวนการวิจัย นำเสนอเป็นร่างรูปแบบกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอและรับรองรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ผู้วิจัยตรวจสอบความเหมาะสมและรับรองรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ที่ได้มาจากขั้นตอนที่ 2 และขั้นตอนที่ 3 โดยการจัดประชุมเสวนาสถาปนาสร้างสรรค์ทางปัญญา (Seminar Forum) เพื่อประชุมนำเสนอนโยบาย (Policy Meeting) โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มนักวิชาการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) รวมทั้งสิ้นจำนวน 17 คน เพื่อร่วมประเมินตรวจสอบความสำคัญและความเหมาะสม โดยการอภิปรายตามองค์ประกอบของกลยุทธ์ เป้าประสงค์ แนวทางการดำเนินการและประเด็นต่างๆ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และข้อมูลเชิงคุณภาพ นำผลการวิจัยที่ได้มาปรับปรุงและนำเสนอร่างรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 สภาพการณ์และความต้องการด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

จังหวัดเพชรบุรีมีศักยภาพที่โดดเด่นในด้านการท่องเที่ยวและด้านเกษตรกรรม ส่วนด้านสังคมนั้นจังหวัดเพชรบุรีมีทุนทางสังคมสูงเช่น ภูมิปัญญา องค์ความรู้และประเพณีวัฒนธรรมต่างๆ ในพื้นที่ ในส่วนของภาพรวมการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีนั้นสรุปได้ว่า พื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ต้องเกิดจากความร่วมมือระหว่างภาคชุมชน ภาคเอกชนและภาครัฐในการสร้างสรรค์เมืองผ่านการพัฒนาสภาพแวดล้อมโครงสร้างทางสังคม นำไปสู่การเป็นเมืองที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการสร้างธุรกิจ หรืออุตสาหกรรมความคิดสร้างสรรค์หลักการสำคัญของเศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นการเพิ่มคุณค่าของสินค้าและบริการ โดยใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ ผสมกับจุดแข็งในด้านความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวจังหวัดเพชรบุรี เกิดเป็นสินค้าและบริการที่มีความโดดเด่นและแตกต่าง ทำให้มูลค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นทุนวัฒนธรรมจึงเปรียบเสมือนแก่นของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ปัจจัยด้าน

ทุนทางทรัพยากรธรรมชาติ และปัจจัยด้านอื่นๆ ที่จังหวัดเพชรบุรีมีอยู่เอื้ออำนวยต่อการเป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเป็นเมืองสร้างสรรค์ จะเห็นได้ว่า ภาพรวมของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีนั้นถือว่าเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการพัฒนาไปสู่เมืองสร้างสรรค์ อีกทั้งมีโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ ผสมผสานกันระหว่างภูมิปัญญาชาวบ้านและนวัตกรรมสมัยใหม่ ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ต่อไป

การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิค SWOT Analysis วิเคราะห์รูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 สามารถสรุปได้ ดังนี้

จุดแข็ง (S) จังหวัดเพชรบุรีมีทรัพยากรธรรมชาติสมบูรณ์และหลากหลายมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ที่มีคุณภาพและอุดมสมบูรณ์มีทุนทางวัฒนธรรมสูง สามารถพัฒนาและต่อยอดเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ได้ประชาชนในจังหวัดเพชรบุรีเป็นเจ้าของบ้านที่ดี พร้อมให้การต้อนรับนักท่องเที่ยว ซึ่งส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ดี จังหวัดเพชรบุรีมีระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานครเพียงประมาณ 120 กิโลเมตร ซึ่งสามารถเป็นศูนย์กลางการพัฒนาของประเทศ อีกทั้งยังมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ในระดับนานาชาติที่ครบครัน

จุดอ่อน (W) การจราจรในเขตเมืองมีความหนาแน่นและติดขัดโดยเฉพาะช่วงเทศกาลวันหยุด ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการพื้นที่ขาดความเข้าใจในทรัพยากรของจังหวัด จึงส่งผลต่อการพัฒนา และการเปลี่ยนแปลงหรือสูญหายทางวัฒนธรรม อีกทั้งยังพบปัญหาด้านแรงงานแฝงในอุตสาหกรรมต่างๆ ทำให้การพัฒนาพื้นที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร การเอาเปรียบและหลอกลวงจากกลุ่มมิจฉาชีพที่แฝงมาในธุรกิจต่างๆ การสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศของประชาชนและข้อมูลข่าวสารของจังหวัดยังไม่มีประสิทธิภาพและไม่ครอบคลุมพื้นที่ในจังหวัดขาดโครงสร้างพื้นฐานที่ครอบคลุม

โอกาส (O) แนวโน้มการพัฒนาเชื่อมต่อกับต่างประเทศและการเปิดการค้าเสรีกับประเทศเพื่อนบ้าน นโยบายรัฐบาลสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ทางด้านการคมนาคมและการขนส่งเชื่อมโยงไปยังกลุ่มประเทศ GMS ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศช่วยให้เกิดประสิทธิภาพของการบริหารจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ สามารถลดต้นทุนและเกิดความเร็วกระแสนวัตกรรมในตัวในการรักษาอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของท้องถิ่นเป็นโอกาสในการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจได้นโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการลงทุนธุรกิจ และการเพิ่มฐานการผลิตของอุตสาหกรรม ส่งผลให้เกิดการจ้างงานและนโยบายการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารโลก อีกทั้งแผนกระจายอำนาจของท้องถิ่นที่เพิ่มสัดส่วนงบประมาณเอื้อต่อการบริหารจัดการและความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

อุปสรรค (T) เนื่องจากราคาพลังงานและทองคำที่มีความผันผวน ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตทั้งสินค้าและบริการที่เพิ่มขึ้นภัยธรรมชาติเป็นอุปสรรคต่อการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์วิฤตการณ์ เสถียรภาพและความไม่แน่นอนของภาวะเศรษฐกิจ รวมถึงการเปิดการค้าเสรี ส่งผลกระทบต่อธุรกิจขนาดกลางและย่อม และส่งผลรุนแรงต่อข้อตกลงการค้าเสรีและนโยบายการกีดกันทางการค้า เสถียรภาพทางการเมืองของประเทศ ส่งผลให้เกิดการแข่งขันและการสูญหายของอัตลักษณ์และทรัพยากรเดิมของจังหวัดเพชรบุรีการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

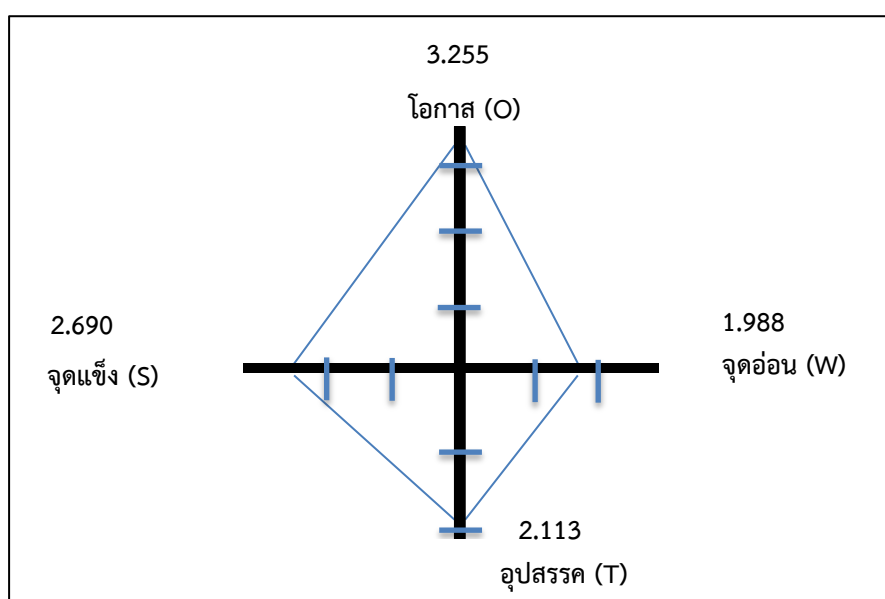
และความเป็นเมืองเกิดการขยายตัว ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงลักษณะวิถีชีวิตความเป็นอยู่ การใช้วิถีชีวิตแบบต่างคนต่างอยู่ ขาดการพึ่งพาอาศัยกัน

ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาทั้งหมดมาจัดทำรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 โดยใช้แนวความคิดการวางแผนยุทธศาสตร์ด้วยวิธีการ TOWS Matrix สามารถสรุปสภาพแวดล้อมที่เป็นตำแหน่งทางกลยุทธ์เพื่อกำหนดรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตำแหน่งทางกลยุทธ์เพื่อกำหนดรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

สภาพแวดล้อมภายใน	จุดแข็ง (Strengths)	S	2.690
	จุดอ่อน (Weaknesses)	W	1.988
สภาพแวดล้อมภายนอก	โอกาส (Opportunities)	O	3.255
	อุปสรรค (Threats)	T	2.113

สรุปผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) การพัฒนารูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

แผนภูมิที่ 1 ตำแหน่งทางกลยุทธ์เพื่อกำหนดรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัด เพชรบุรี

ส่วนที่ 2 การร่างรูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ซึ่งเป็นการออกแบบและพัฒนาเครื่องมือ การสังเคราะห์ การสร้างรูปแบบและตรวจสอบโดยการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

2.1 ที่มาของรูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 “POINT Model” ได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลในพื้นที่ ประกอบด้วย

ตารางที่ 2 องค์ประกอบและที่มาขององค์ประกอบรูปแบบ

ที่	องค์ประกอบ	ที่มาขององค์ประกอบรูปแบบ
1	P- Problems (ปัญหาที่พบในพื้นที่)	จังหวัดเพชรบุรีมีอาคารเก่าแก่ที่สวยงามแต่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ขาดการดูแลรักษาการ อย่างเหมาะสม ไม่มีเวทีแสดงความสามารถสำหรับชุมชน ขาดพื้นที่ในการพบปะสำหรับ ผู้มีส่วนร่วมในชุมชน
2	O- Opportunities (โอกาสในการพัฒนา พื้นที่)	จังหวัดเพชรบุรีมีย่านชุมชนเก่าแก่และมีประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ มีแหล่งท่องเที่ยว กระจายอยู่ทั่วทุกพื้นที่ มีระยะทางที่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ ทำให้สามารถเดินทางได้ สะดวกรวดเร็ว มีระบบขนส่งสาธารณะที่เข้าถึง มีเครือข่ายผู้ประกอบการธุรกิจ สร้างสรรค์ทั้งด้านศิลปะและวัฒนธรรม
3	I- Insights (ความ เข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับ พื้นที่)	ประชาชนในจังหวัดเพชรบุรียังขาดการปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ไม่มีกิจกรรมที่รองรับความ ต้องการที่หลากหลายของแต่ละกลุ่มคน คนต่างพื้นที่ยังไม่เข้าถึงการใช้พื้นที่และเกิด ความกังวลต่อข้อจำกัดในการพัฒนา อีกทั้งยังไม่มีแรงจูงใจในการเข้าถึงพื้นที่ จึงทำให้ จังหวัดเพชรบุรีเป็นเพียง “ทางผ่าน” แทนที่จะเป็น “จุดหมาย”
4	N- Needs (ความ ต้องการของผู้มีส่วน ได้ส่วนเสียในพื้นที่)	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องการพื้นที่สาธารณะเพื่อรองรับกิจกรรมนันทนาการที่มีความ หลากหลาย ต้องการพื้นที่สีเขียวและสถานที่พักผ่อน รวมถึงต้องการให้จังหวัดเพชรบุรี เป็นพื้นที่ที่มีความตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา
5	T- Themes (แนวคิด หลักในการพัฒนา พื้นที่)	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดแนวคิดในการพลิกฟื้นพื้นที่ (Revival) ในจังหวัดเพชรบุรี ให้ทุก คนสามารถใช้พื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เกิดแนวคิดในการสร้างโครงข่ายทาง สังคมและสิ่งแวดล้อม (Re-link) รวมถึงการสร้างภาพลักษณ์ใหม่ (Rebrand) ให้จังหวัด เพชรบุรีเป็นจุดหมายที่ทุกคนต้องนึกถึงเป็นอันดับต้นๆ ของประเทศไทย

2.2 (ร่าง) รูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

จากการพัฒนารูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ผู้วิจัยได้รูปแบบจากการสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดเพชรบุรีและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ และการศึกษาเชิงคุณภาพ จึงยกร่างรูปแบบที่ผู้วิจัยใช้ชื่อว่า “POINT Model” ซึ่งมีองค์ประกอบร่วม ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ความสามารถในการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ เป็นการพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 2 กิจกรรมการพัฒนาตนเองตลอดเวลา ก่อให้เกิดการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ

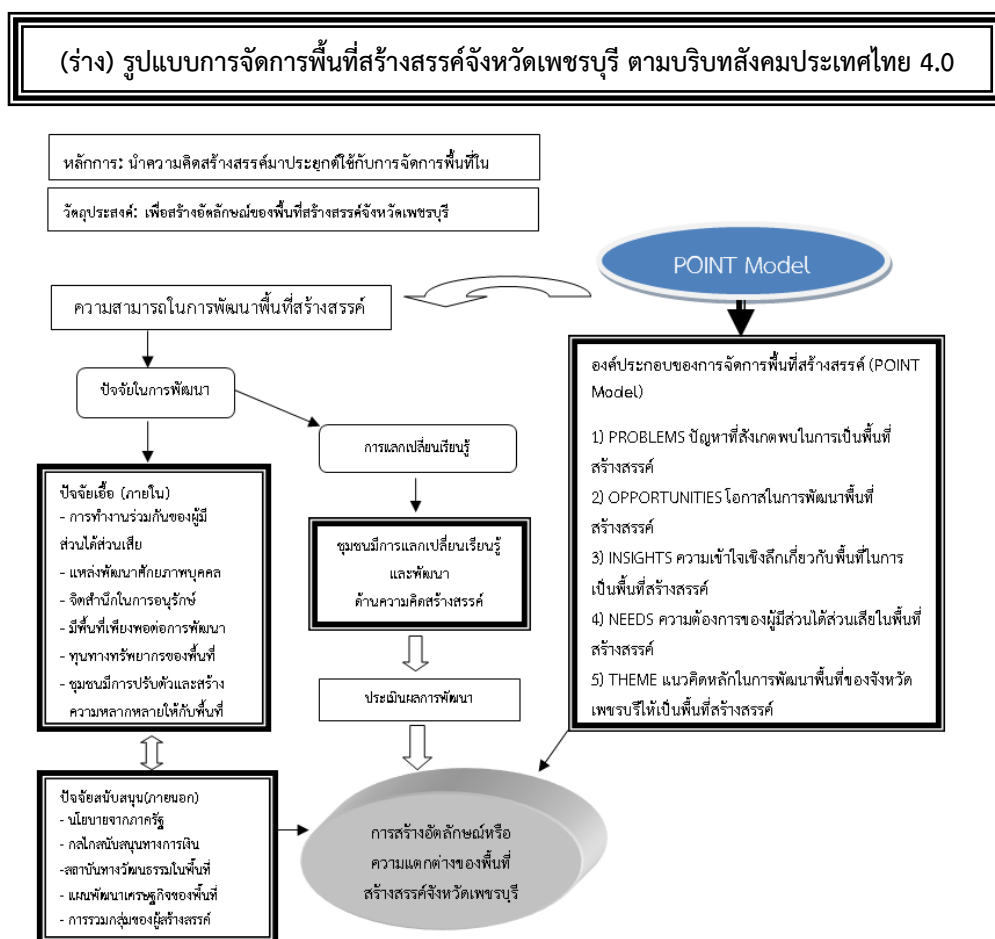
องค์ประกอบที่ 3 ชุมชนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ ที่ประกอบด้วย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เยาวชนและนักเรียนในแต่ละพื้นที่ให้เกิดเป็นชุมชนการเรียนรู้ ที่สามารถพัฒนาไปสู่พื้นที่สร้างสรรค์แห่งการเรียนรู้ การค้นหาความเป็นตัวตน การสร้างเอกลักษณ์ของบุคคล และการแสดงออกทางด้านความคิดสร้างสรรค์ในทุกมิติ

องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยเอื้อ (ภายใน) เป็นองค์ประกอบที่เอื้อให้เกิดผลสำเร็จจากปัจจัยภายในที่มีการทำงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คนในพื้นที่มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และมีพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการพัฒนา มีปัจจัยที่เป็นทุนทางทรัพยากรของพื้นที่ ชุมชนมีการปรับตัวและสร้างความหลากหลายให้กับพื้นที่

องค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยสนับสนุน (ภายนอก) เป็นองค์ประกอบที่สนับสนุนให้เกิดความสำเร็จจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ นโยบายจากภาครัฐ กลไกสนับสนุนทางการเงิน เช่น กองทุนสถาบันทางวัฒนธรรมในพื้นที่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดเพชรบุรีและการรวมกลุ่มของผู้ทำงานสร้างสรรค์

ทั้งนี้ เงื่อนไขของการใช้โมเดล “POINT Model” ที่ได้นี้เป็นเพียงแบบจำลอง ซึ่งต้องนำไปจัดทำเป็นแผนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 เพื่อให้ชุมชนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ในเชิงรูปธรรมอย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

จากองค์ประกอบดังกล่าว แสดงเป็นแผนภูมิรูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ได้ดังแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 (ร่าง) รูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

ส่วนที่ 3 ร่างเป็นกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 การวิจัยในรอบนี้ผู้วิจัยได้สอบถามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน ในแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาเพื่อให้ตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อเป็นรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถามสามารถร่างเป็นกลยุทธ์ได้ ดังนี้

วิสัยทัศน์ ขับเคลื่อนพื้นที่ของจังหวัดเพชรบุรีโดยเชื่อมโยงสังคมประเทศไทย 4.0 เพื่อสร้างต้นแบบพื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

พันธกิจ เพิ่มขีดความสามารถของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ที่จะช่วยสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมให้กับท้องถิ่นและประเทศ พัฒนากลไกและเชื่อมโยงการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างเป็นระบบ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนากิจการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้มีศักยภาพโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างรูปแบบในการพัฒนาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาเชิงเศรษฐกิจบนพื้นฐานอัตลักษณ์และอารยธรรมสู่การเป็นพื้นที่สร้างสรรค์เป้าประสงค์

1) สร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เห็นความสำคัญของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

2) ส่งเสริมการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นแหล่งรายได้ทางเศรษฐกิจของจังหวัด

3) ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์

4) ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นที่รู้จักในพื้นที่ จังหวัดใกล้เคียงและระดับประเทศ

แนวทางการดำเนินงานที่ 1 ปรับระบบการสร้างความรู้ความเข้าใจและปรับทัศนคติด้านความคิดสร้างสรรค์แก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

แนวทางการดำเนินงานที่ 2 เพิ่มกิจกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีเพื่อเป็นกิจกรรมในการสร้างรายได้

แนวทางการดำเนินงานที่ 3 จัดให้มีคณะทำงานของจังหวัดเพชรบุรีที่รับผิดชอบโดยตรงในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์

แนวทางการดำเนินงานที่ 4 ประชาสัมพันธ์แนวทางการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้เกิดการรับรู้และยอมรับทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงสนับสนุนช่องทางการตลาดให้แก่สินค้าและบริการที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์

กลยุทธ์ที่ 2 การใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เป้าประสงค์

- 1) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี
- 2) ส่งเสริมการพัฒนาและต่อยอดการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี โดยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาขับเคลื่อน
- 3) ส่งเสริมบุคคลต้นแบบที่มีผลงานเชื่อมโยงกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อกระตุ้นให้เกิดกระแสการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

แนวทางการดำเนินงานที่ 1 ส่งเสริมให้เครือข่ายจัดตั้งกองทุนจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี และสนับสนุนเงินทุนด้านต่างๆ เพื่อรองรับการเริ่มต้นธุรกิจจนถึงการต่อยอดธุรกิจ

แนวทางการดำเนินงานที่ 2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนธุรกิจท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์

แนวทางการดำเนินงานที่ 3 สนับสนุนและประชาสัมพันธ์วิธีการดำเนินการหรือแนวคิดของบุคคลต้นแบบในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อสร้างรากฐานและปลูกฝังความสามารถ เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรของจังหวัดให้เป็นบุคลากรที่มีความคิดสร้างสรรค์

กลยุทธ์ที่ 3 ขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เป้าประสงค์

- 1) สร้างเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี
- 2) สร้างระบบนิเวศและพัฒนาการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ให้เกิดเป็นรูปธรรม
- 3) ส่งเสริมมาตรการสนับสนุนผู้ประกอบการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี
- 4) ส่งเสริมให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นแหล่งศึกษาดูงานเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์

แนวทางการดำเนินงานที่ 1 สร้างนิยามพื้นที่สร้างสรรค์ของจังหวัดเพชรบุรี รวมทั้งจัดทำต้นแบบมาตรฐานและดัชนีชี้วัดความสามารถของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาในทิศทางเดียวกันกับจังหวัดอื่นต่อไป

แนวทางการดำเนินงานที่ 2 กำหนดพื้นที่ต้นแบบ เช่น ชุมชนตลาดริมน้ำที่มีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการพัฒนาให้เป็นพื้นที่สร้างสรรค์ ทั้งความเป็นย่านประวัติศาสตร์ มีผู้ประกอบการสร้างสรรค์การคมนาคมสะดวก

แนวทางการดำเนินงานที่ 3 ส่งเสริมให้ทุกพื้นที่ในจังหวัดเพชรบุรีนำแนวทางการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ เพื่อก่อให้เกิดการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์แห่งใหม่

แนวทางการดำเนินงานที่ 4 ส่งเสริมช่องทางการตลาดในประเทศให้แก่ผู้ประกอบการในพื้นที่สร้างสรรค์ และเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการ นักสร้างสรรค์ได้จัดแสดงผลงานในต่างประเทศ เพื่อต่อยอดทางธุรกิจและส่งออก

แนวทางการดำเนินงานที่ 5 พัฒนารูปแบบการลงทุนที่เหมาะสม รวมทั้งสนับสนุนการลงทุนในลักษณะความร่วมมือภาครัฐ-ภาคเอกชน หรือ Public-Private Partnership (PPP)

แนวทางการดำเนินงานที่ 6 สนับสนุนให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นจุดหมายปลายทางใหม่ทางการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ ผ่านโครงการและกิจกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ ศิลปะและวัฒนธรรมนำไปสู่การดึงดูดบุคลากรสร้างสรรค์ และนักลงทุนจากทั้งในและต่างประเทศ

ในการแปลผลการร่างกลยุทธ์จากค่าทางสถิติในแต่ละส่วน ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IQR) พบว่าการพิจารณาเกณฑ์ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญและการพิจารณาทิศทางแนวโน้มในอนาคตตามลำดับ สำหรับเกณฑ์ความเป็นไปได้หรือโอกาสที่จะเกิดขึ้น มีค่าคะแนนตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ในการแปลผลเพื่อนำข้อมูล การแปลความหมายของค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IQR) ข้อความที่ได้ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IQR) มีค่าไม่มากกว่า 1.5 แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นสอดคล้องกันหรือได้รับฉันทามติกับรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า

กลยุทธ์ที่ 1 การสร้างรูปแบบในการพัฒนาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาเชิงเศรษฐกิจบนพื้นฐานอัตลักษณ์และอารยธรรมสู่การเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มมวลชนสร้างสรรค์ (Creative Class) เป็นกลุ่มคนที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ มีความสำคัญอย่างยิ่ง พื้นที่ต่างๆ จึงต้องแข่งขันกันเพื่อดึงดูด รักษาและสร้างกลุ่มมวลชนสร้างสรรค์ด้วยการพัฒนาสภาพแวดล้อมในพื้นที่นั้นๆ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางธุรกิจที่เอื้อต่อการลงทุนและพัฒนาธุรกิจสร้างสรรค์ และให้ความสำคัญกับส่วนที่สำคัญที่สุด คือ การรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่นและวางแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้แต่ละพื้นที่มีความพร้อมในเชิงเอกลักษณ์และบรรยากาศทางวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายควบคู่ไปกับการพัฒนาพื้นที่ด้านกายภาพ ตามแนวคิดของ Florida (1993) อีกทั้ง มนต์ณี ยงวิกุล (2553) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ประกอบการสร้างสรรค์ไม่ได้หมายถึงผู้ประกอบการด้านงานศิลปะหรืองานออกแบบเพียงด้านเดียว แต่หมายถึง ผู้ประกอบการที่สามารถรวบรวมองค์ความรู้ ทักษะ เทคโนโลยีและสุนทรียภาพจากวัฒนธรรมและงานศิลปะ แล้วนำมาแปรเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าและความแตกต่าง ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคแต่ละกลุ่มได้ การสร้างผู้ประกอบการที่มีความคิดสร้างสรรค์นั้น สภาพแวดล้อมและกิจกรรมสาธารณะเพื่อสร้างแรงบันดาลใจและการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการเรียนรู้ในระบบการศึกษาปกติ และการดำเนินนโยบายสนับสนุนในด้านต่างๆ ให้เอื้ออำนวยต่อกระบวนการสร้างนักคิดและบ่มเพาะให้กลายเป็นผู้ประกอบการสร้างสรรค์ เป็นสิ่งที่รัฐบาลในหลายประเทศดำเนินการภายใต้นโยบายเมืองสร้างสรรค์ โดยกลยุทธ์มีเป้าประสงค์ คือ ส่งเสริมการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นแหล่งรายได้ทางเศรษฐกิจของจังหวัดและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์

กลยุทธ์ที่ 2 การใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด จากผลการวิจัยพบว่า โครงการเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นอีกโครงการหนึ่งภายใต้นโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของรัฐบาล ที่จะมีส่วนช่วยในการกระตุ้นและส่งเสริมให้คนไทยมีความตื่นตัว สร้างสรรค์นวัตกรรมและการจัดการธุรกิจในรูปแบบใหม่ โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ รวมถึงการกระตุ้นเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับภาคประชาชนในทุกภูมิภาคของประเทศไทย โดยจะพัฒนาจังหวัดที่มีศักยภาพเป็นเมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์ทั่วประเทศไทย จึงควรให้ความสำคัญกับศักยภาพด้านทุนทางปัญญา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ กลุ่มสินค้าและบริการที่เป็นเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ระบบการบริหารจัดการและการวางแผนด้วย สอดคล้องกับศักดิ์ชัย เกียรติวนาควินทร์ (2552) ที่เสนอมุมมองเกี่ยวกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในแง่ของตัวขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ ว่าเป็นแนวความคิดในการพัฒนาและสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยใช้สินทรัพย์ที่เกิดจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้องค์กรทรัพย์สินทางปัญญาโลก หรือ WIPO ให้คำจำกัดความของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ไว้ว่า อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ประกอบไปด้วยอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม ซึ่งรวมถึงผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมและศิลปะทั้งหมด ทั้งในรูปแบบสินค้าและบริการที่ต้องอาศัยความพยายามในการสร้างสรรค์งาน ไม่ว่าจะเป็นการทำให้ขึ้นมาโดยทันทีในขณะนั้น หรือผ่านกระบวนการผลิตมาก่อน

กลยุทธ์ที่ 3 การขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ จากผลการวิจัยพบว่า การปรับเปลี่ยนโมเดลประเทศไทยให้สอดคล้องกับภูมิทัศน์ใหม่ของโลกในศตวรรษที่ 21 กับดักที่ประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน ในอดีตจะพบว่าประเทศไทยมีพัฒนาการทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องโดยเริ่มต้นจากประเทศไทย 1.0 ที่เน้นเกษตรกรรมแบบดั้งเดิมมาสู่ประเทศไทย 2.0 ที่เน้นอุตสาหกรรมเบาและพัฒนาสู่ประเทศไทย 3.0 ที่เน้นอุตสาหกรรมที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ประเทศไทย 3.0 เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่มีการหลั่งไหลของทุนและเทคโนโลยีจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนในประเทศ ทำให้อุตสาหกรรมไทยมีความซับซ้อนมากขึ้น มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตจากการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้ามาเป็นการส่งเสริมการผลิตเพื่อส่งออก ค่านิยมชุดใหม่ไม่ว่าจะเป็นวัตถุนิยม ปัจเจกนิยม สุขนิยมและสากลนิยมได้เข้ามาแทนที่ค่านิยมดั้งเดิม ที่เน้นการเอื้อเฟื้อแบ่งปัน ความเป็นอยู่อย่างพอเพียง การมีครอบครัวที่อบอุ่นและท้องถิ่นนิยม ประเทศไทย 4.0 เป็นโมเดลเศรษฐกิจที่จะนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง กับดักความเหลื่อมล้ำและกับดักความไม่สมดุลพร้อมๆ กับเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่ประเทศในโลกที่หนึ่ง ที่มีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนในบริบทของโลกยุค The Fourth Industrial Revolution อย่างเป็นรูปธรรม ตามแนวทางที่แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีได้วางไว้ ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายในควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลก ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยขับเคลื่อนผ่านกลไกประชารัฐ (สุวิทย์ เหมอินทร์, 2559)

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 โดยภาพรวมพบว่าการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 มีความสำคัญ ควรมีการส่งเสริมความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนอย่างจริงจัง ควรมีการจัดตั้งคณะทำงานที่มีอำนาจหน้าที่และมีกฎหมายรองรับเพื่อให้การดำเนินงานอยู่บนพื้นฐานสิทธิอย่างเท่าเทียม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน รวมถึงการอนุรักษ์เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

1.2 จากการวิจัยพบว่า การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรียังขาดความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ดังนั้นหน่วยงานราชการของจังหวัดควรมีการสร้างและส่งเสริมความร่วมมือทุกภาคส่วน โดยเสนอตัวเป็นเจ้าภาพ เพื่อสร้างภาคีเครือข่ายด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ เพื่อสร้าง สะท้อน อนุรักษ์อัตลักษณ์ในท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป

1.3 จากการวิจัยพบว่า ควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้งาน เพื่อจัดเก็บข้อมูลด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ในรูปแบบ Big Data และนำเทคโนโลยี Data Science มาวิเคราะห์ เพื่อลดต้นทุนในการดำเนินการ และสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.4 จากการวิจัยพบว่า การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรียังขาดการวางแผนอย่างเป็นระบบ ดังนั้นควรทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำกลยุทธ์ที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแผนปฏิบัติการในการดำเนินการต่อไป

1.5 จากการวิจัยพบว่า การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีมีส่วนช่วยในด้านสิทธิเสรีภาพ และลดความเหลื่อมล้ำ ทำให้ภาครัฐรับฟังความคิดเห็นต่าง ชักจูงระบบอุปถัมภ์ในสังคม ส่งเสริมความเท่าเทียมในด้านสิทธิและความเสมอภาค

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรรายการระดับการจัดทำรูปแบบและกลยุทธ์เป็นแผนยุทธศาสตร์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อสะท้อนความสำคัญในการยกระดับคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

2.2 ควรมีการวิจัยและพัฒนาารูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีในเชิงลึกในแต่ละท้องถิ่น ที่มีบริบทของพื้นที่แตกต่างกันไป เพื่อสามารถนำไปปรับใช้ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์และสภาพการณ์ได้อย่างเหมาะสม

2.3 ควรมีการจัดทำคู่มือการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์และทะเบียนรายชื่อภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนที่เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์

2.4 ควรมีการจัดทำยุทธศาสตร์ธุรกิจสร้างสรรค์ทางด้านอาชีพในอนาคต เพื่อให้ท้องถิ่นตระหนักรู้ถึงความถนัดและศักยภาพของตน และสามารถมองเห็นภาพอนาคตเกี่ยวกับอาชีพของตนเองได้

2.5 ควรมีการศึกษาในเชิงลึกในรูปแบบกิจกรรมระดมความคิดเห็น กิจกรรมกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ กิจกรรมสื่อสารสาธารณะ เพื่อถอดรหัสการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ที่เอื้อประโยชน์ในมิติต่างๆ ทั้งด้านธุรกิจ การออกแบบ ชุมชน สามารถขับเคลื่อนมูลค่าทางสังคมและเศรษฐกิจแก่ชุมชน

2.6 ควรมีการนำ Model การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จากแต่ละเมืองทั่วโลกที่ได้มีการดำเนินการแล้ว มาวิเคราะห์ผลกระทบ ประโยชน์ ข้อได้เปรียบ เพื่อนำมาสร้างรูปแบบเฉพาะในการดำเนินการ เป็นแนวทางแห่งความสำเร็จ (Key Success) ที่สามารถปฏิบัติตามได้ตามลำดับขั้นตอน ถ่ายทอดด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย เพื่อให้คนในชุมชนปฏิบัติตามได้

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา. (พฤษภาคม 2559). พิมพ์เขียว Thailand 4.0 โมเดล

ขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่งคั่ง มั่นคงและยั่งยืน.

ผู้จัดการ 360° รายสัปดาห์. (2552, 7 กันยายน) British Council เสนอ 5 กลยุทธ์สร้างสรรค์สู่การเป็น

‘Creative Cities’. <http://www.manager.co.th/mgrWeekly/View>

News.aspx?NewsID=9520000103344.

พิริยะ ผลพิรุฬห์ (2556). วารสารเศรษฐศาสตร์ปริทรรศน์ สถาบันพัฒนาศาสตร์ ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 มกราคม

2556 เศรษฐกิจสร้างสรรค์กับการพัฒนาประเทศไทย.

พีรตร แก้วลายและทิพย์สุตา จันทร์แจ่มหล้า. (2559). เมืองสร้างสรรค์: แนวทางการพัฒนาเมืองจาก สิ้นทรัพย์

สร้างสรรค์ท้องถิ่นไทย. วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า.

มนทิณี ยงวิกุล. 2553. เมืองสร้างสรรค์คืออะไร. เข้าถึงเมื่อ 2 มีนาคม 2560. เข้าถึงได้จาก

http://www.creativethailand.org/th/creativecity/creativecity_detail.php?id=3

ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ. (2560). ถอดรหัสย่านสร้างสรรค์. บริษัท ผัสสะ อินสตอลเลชั่น อาร์ต จำกัด.

กรุงเทพฯ.

สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2559). แนวคิดเกี่ยวกับประเทศไทย 4.0. เข้าถึงเมื่อ 2 มีนาคม 2560. เข้าถึงได้จาก

<http://www.thairath.co.th/content/613903>

สำนักนายกรัฐมนตรี (2559). ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579).

ภาษาต่างประเทศ

- Florida, R. (1993). **The new age of capitalism: Innovation-mediated production**. The Journal of Forecasting and Planning, 25(6), 37-651.
- Howkins, J. (2001). **The Creative Economy: How People Make Money From Ideas**. London, UK, Penguin.
- Landry & Bianchini (1995), **The Creative City** Retrieved March 24, 2017, from <https://www.demos.co.uk/files/thecreativecity.pdf>
- Markusen, A. (2006). **Urban development and the politics of a creative class: evidence from a study of artists**. Environment and Planning A, 38(10): 1921-1940.
- Peck. (2005). **Gender in an Urban World**. Judith N. DeSena (Author): 759.
- Peter, Thomas J. and Robert H. Waterman, Jr. (1982). **In Search of Excellence: Lessons from America's Best-Run Companies**. New York: Harper & Row Publishers.
- Steven Malanga. (2004). **The Curse of the Creative Class**. The City Journal.
- Throsby D (2001). **Economics and Culture**. New York, NY, Cambridge University Press.
- Torrance, E.P. and R.E. Myers. (1962). **Creative Learning and Teaching**. New York: Good, Mead and Company.